

อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า จังหวัดพิษณุโลก-เลย

เมื่อเอ่ยถึงชื่อของ "ภูหินร่องกล้า" หลายๆ คนอาจนึกถึงทัศนียภาพอันสวยงามแปลกตาของลานหินปุ่ม หินแตก กว่าจะมาเป็นอุทยานแห่งชาติที่งามสง่าเฉกเช่นทุกวันนี้ แผ่นดินผืนนี้เคยเป็นสมรภูมิทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการต่อสู้ระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยและรัฐบาล แต่เมื่อความขัดแย้งเรื่องอุดมการณ์ทางการเมืองยุติลง ที่นี่จึงกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่รักษาไว้ซึ่งความสวยงามทางธรรมชาติที่สมบูรณ์ในนาม "อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า" โดยปัจจุบันยังเหลือร่องรอยที่บันทึกเรื่องราวในอดีตเก็บรักษาไว้เพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้ถึงความขัดแย้งของลัทธิและแนวความคิดทางการเมืองที่นำไปสู่การสูญเสียทั้งเลือดเนื้อ ชีวิต และน้ำตา จนยากที่จะประเมินค่าได้

อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้ามีพื้นที่ประมาณ 307 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมรอยต่อสองจังหวัด คือ อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก และอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย สภาพภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นเทือกเขาสลับซับซ้อน โดยมีภูหมันขาวเป็นยอดเขาที่สูงที่สุด สูงประมาณ 1,820 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง เทือกเขาเหล่านี้จะมีความสูงลดหลั่นลงไปจากด้านทิศตะวันออกไปทางทิศตะวันตก และ เป็นแหล่งกำเนิดของแม่น้ำลำธารหลายสาย เช่น ห้วยลำน้ำไซ ห้วยน้ำขมึน ห้วยออมสิงห์ ห้วยเหมือดโดน และห้วยหลวงใหญ่ อากาศจะหนาวเย็นเกือบตลอดปี โดยเฉพาะในฤดูหนาวอุณหภูมิจะต่ำมากประมาณ 0-4 องศาเซลเซียส มีหมอกคลุมทั่วบริเวณ ส่วนฤดูร้อนอากาศจะเย็นสบาย อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี ประมาณ 18-25 องศาเซลเซียส ปกคลุมไปด้วย ป่าเต็งรัง ป่าดิบเขา และป่าสนเขา จึงมีพืชพรรณที่หลากหลาย โดยเฉพาะยามเมื่อสายฝนโปรยปรายลงมา ดอกไม้เล็ก ๆ จะชูช่อดารดาษ ไม่ว่าจะเป็นเปราะภูสีขาวอ่อนหวาน เปราะหินดอกสีเหลืองสด ดอกเทียนน้อยสีชมพูสดใส มีพืชวงศ์ขิงข่ารูปร่างหน้าตาประหลาดอย่างตาเหินไหว รวมทั้งกล้วยไม้ป่า ดอกไม้ป่าหลากหลายชนิด เช่น ม้าวิ่ง เอื้องตาเหิน เอื้องคำหิน เอื้องสายสามสี ช้องนางคลี่ เหง้าน้ำทิพย์ กุหลาบขาว และกุหลาบแดง ที่แทรกกายขึ้นมาจากร่องหินทรายได้อย่างน่าอัศจรรย์ รวมทั้งมอสส์ เฟิน ไลเคน และตะไคร่ชนิดต่าง ๆ

แหล่งท่องเที่ยวทั้งด้านประวัติศาสตร์และธรรมชาติที่สวยงามที่น่าสนใจในอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ได้แก่

โรงเรียนการเมืองการทหาร ตั้งอยู่บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 4 ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติไปทางอำเภอหล่มเก่าประมาณ 6 กิโลเมตร มีสภาพเป็นป่ารกทึบหนาแน่นไปด้วยต้นไม้ใหญ่ ในอดีตเคยเป็นสถานที่สำหรับให้การศึกษาตามแนวทางของลัทธิคอมมิวนิสต์ ในบริเวณโรงเรียนการเมืองการทหาร จะประกอบไปด้วยบ้านฝ่ายพลเรือน ฝ่ายพลาธิการ ฝ่ายสื่อสาร และสถานพยาบาล ส่วนเหล่านี้มีทั้งหมด 31 หลัง เป็นบ้านหลังเล็ก ๆ กระจายอยู่อย่างเป็นระเบียบ สภาพธรรมชาติบริเวณนี้แวดล้อมไปด้วยต้นไม้ร่มรื่น จึงอาจพบนกหลายชนิด เช่น นกพญาไฟ นกกินแมลงหัวสีทอง และนกหัวขวานแดงลาย

สำนักอำนาจรัฐ อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของอุทยานแห่งชาติ ประมาณ 3 กิโลเมตร เป็นสถานที่ดำเนินงานทางด้านการทหารและการปกครอง มีการพิจารณาและลงโทษผู้กระทำผิดหรือละเมิดต่อกฎลัทธิ มีคุกสำหรับขังผู้กระทำความผิด มีสถานที่ทอผ้า และโรงซ่อมเครื่องจักรกลหลงเหลืออยู่

ลานอเนกประสงค์ เป็นบริเวณลานหินที่กว้างใหญ่ อยู่ก่อนถึงสำนักอำนาจรัฐ ใช้เป็นที่พักผ่อนและสังสรรค์ในหมู่สมาชิกในโอกาสสำคัญต่าง ๆ

กังหันน้ำ อยู่ตรงข้ามกับโรงเรียนการเมืองการทหาร ใช้หล่อเลี้ยงคนหลายพันคนบนภูหินร่องกล้า ออกแบบและสร้างขึ้นโดยนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่หนีเข้าป่าภายหลังเหตุการณ์ 6 ตุลาคม 2519 กังหันน้ำนี้ใช้พลังน้ำขับเคลื่อนกังหันเพื่อหมุนแกนครกกระเดื่องตำข้าวซึ่งเปรียบเสมือนโรงสีข้าวของ ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ (ผกค.)

ลานหินแตก อยู่ห่างจากฐานพัชรินทร์ประมาณ 300 เมตร ลักษณะเป็นลานหินที่มีอาณาบริเวณประมาณ 64,000 ตารางเมตร ลานหินมีรอยแตกเป็นแนวเป็นร่องเหมือนแผ่นดินแยก รอยแตกนี้บางรอยก็มีขนาดแคบขนาดพอคนก้าวข้ามได้ แต่บางรอยก็กว้างจนไม่สามารถจะกระโดดข้ามไปถึง สำหรับความลึกของร่องหินแตกนั้นไม่สามารถจะคะเนได้ ลักษณะเช่นนี้สันนิษฐานว่าอาจจะเกิดจากการโก่งตัว หรือเคลื่อนตัวของผิวโลก จึงทำให้พื้นหินนั้นแตกออกเป็นแนว นอกจากนี้บริเวณลานหินแตกยังปกคลุมไปด้วยมอสส์ ไลเคน ตะไคร่เฟิน และกล้วยไม้ชนิดต่าง ๆ

ลานหินปุ่ม อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติประมาณ 4 กิโลเมตร อยู่ริมหน้าผา ลักษณะลานหินมีหินผุดขึ้นมาเป็นปุ่มเป็นปมขนาดไล่เลี่ยกัน คาดว่าเกิดจากการสึกกร่อนตามธรรมชาติของหิน ในอดีตบริเวณนี้ใช้เป็นที่พักฟื้นของคนไข้ของโรงพยาบาล เนื่องจากอยู่บนหน้าผา มีลมพัดเย็นสบาย ระหว่างทางไปลานหินปุ่มมีโอกาสพบนกนานาชนิด เช่น นกตั้งล่อ นกกะลิงเขียดสีเทา นกหัวขวานจิ๋วท้องลาย และนกศิวะปีกสีฟ้า

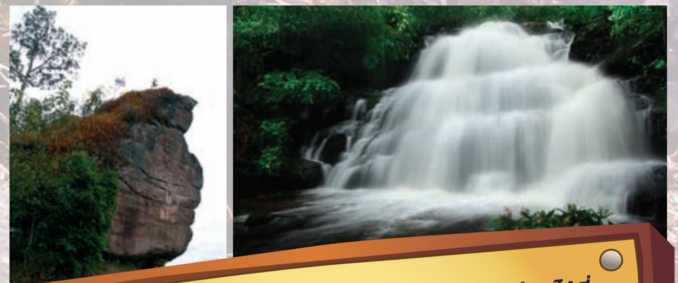
ผาชูธง อยู่ห่างจากลานหินปุ่มประมาณ 500 เมตร เป็นหน้าผาสูงชันสามารถเห็นทิวทัศน์ได้กว้างไกล โดยเฉพาะภาพทิวทัศน์ดวงอาทิตย์ตกดินจะสวยงามไม่แพ้จุดชมทิวทัศน์อื่น ๆ บริเวณนี้เคยเป็นสถานที่ที่ ผกค.จะขึ้นไปชูธงแดง (ฆ้อนเคียว) ทุกครั้งที่รบชนะทหารของรัฐบาล

น้ำตกร่มเกล้า-ภราดร เป็นน้ำตกฝาแฝด 2 แห่ง ที่อยู่ติด ๆ กัน อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติ บนถนนภูหินร่องกล้าประมาณ 3 กิโลเมตร ก่อนถึงโรงเรียนการเมืองการทหารประมาณ 1 กิโลเมตร จากถนนสายใหญ่จะต้องเดินตัดลงไปบนทางเท้าเป็นระยะทางประมาณ 400 เมตร จะถึงน้ำตกร่มเกล้าก่อน ตัวน้ำตกไม่สูงใหญ่นัก แต่สภาพแวดล้อมโดยรอบมีลักษณะเป็นป่าบริสุทธิ์อันงดงามมาก จากน้ำตกร่มเกล้าเดินไปอีก 200 เมตร จะเป็นน้ำตกภราดร ซึ่งมีลักษณะคล้ายน้ำตกร่มเกล้าที่เกิดจากลำธารเดียวกัน แต่มีความสูงน้อยกว่ากระแสน้ำแรงกว่า

น้ำตกหมันแดง เป็นน้ำตกขนาดใหญ่ มี 32 ชั้น และจากการสำรวจของผู้เชี่ยวชาญจากประเทศฝรั่งเศสและนักธรณีวิทยาจากประเทศไทย พบว่าบริเวณแผ่นหินลานน้ำตกหมันแดง มีรอยเท้าไดโนเสาร์กินเนื้อ มากกว่า 20 รอย เส้นทางเดินเท้าจะผ่านป่าดงดิบเขาอันสมบูรณ์

ด้านที่พัก สิ่งอำนวยความสะดวก และกิจกรรมนั้น อุทยานแห่งชาติได้จัดเตรียมศูนย์บริการนักท่องเที่ยว บ้านพัก ค่ายเยาวชน ลานกิจกรรมกลางแจ้ง ร้านอาหารและเครื่องดื่ม ไว้ให้บริการ นอกจากนี้สำหรับผู้ที่ต้องการสัมผัสธรรมชาติอย่างใกล้ชิด ทางอุทยานแห่งชาติได้จัดเตรียมสถานที่กางเต็นท์บริเวณลานสน และลานหินที่กว้างใหญ่ บรรยากาศดี สามารถรองรับผู้มาท่องเที่ยวได้นับพันคน และมีห้องน้ำ-ห้องสุขาไว้ให้บริการหลายจุดด้วยกัน กิจกรรมของที่นี่ก็มีให้ทำได้หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็น - ชมประวัติศาสตร์ - ขี่จักรยานศึกษาธรรมชาติ - เดินป่าศึกษาธรรมชาติ - เดินป่าระยะไกล - เที่ยวน้ำตก - ชมพรรณไม้- เที่ยวถ้ำ/ธรณีวิทยา

การเดินทาง จากตัวเมืองพิษณุโลก โดยสารรถยนต์ไปตามเส้นทางพิษณุโลก - หล่มสัก ระยะทางประมาณ 68 กิโลเมตร ถึงสามแยกบ้านแยง เลี้ยวซ้ายเข้าสู่อำเภอนครไทย เป็นระยะทาง 29 กิโลเมตร จากนั้นเดินทางต่อโดยรถสองแถวอีกประมาณ 28 กิโลเมตร จะถึงศูนย์บริการนักท่องเที่ยวและที่ทำการอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า หรือเลือกเดินทางจากเมืองเพชรบูรณ์ไปอำเภอหล่มสัก อำเภอหล่มเก่า บ้านวังบาน บ้านโจ๊ะโหวะ จนถึงที่ทำการอุทยานแห่งชาติ ระยะทางประมาณ 115 กิโลเมตร

สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียดและสำรองที่พักได้ที่
อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ตู้ ปณ. 3 อ.นครไทย
จ.พิษณุโลก 65120 โทรศัพท์/โทรสาร 0 5523 3527
สำนักอุทยานแห่งชาติ โทรศัพท์ 0 2562 0760
และที่ www.dnp.go.th

